

Metsätalouden kannustejärjestelmä - tuet vesiensuojeluun

Niina Leppijoki rahoituksen ja tarkastuksen asiantuntija
Suomen metsäkeskus

Metsätalouden kannustejärjestelmä, metka

- Uutta metsätalouden kannustejärjestelmää koskeva laki, **metka**, on vahvistettu 19.1.2023 ja se astuu voimaan 1.1.2024. Laki on voimassa vuoden 2029 loppuun.
- Lain tarkoituksena on
 - 1) lisätä metsien kasvua;
 - 2) turvata ja lisätä metsien biologista monimuotoisuutta;
 - 3) edistää metsätalouden vesiensuojelua;
 - 4) hillitä ilmastonmuutosta ja edistää metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen;
 - 5) pitää yllä metsätalouden tieverkkoa.
- Valtioneuvoston asetus, jolla säädetään tarkemmista tukiehdoista hyväksytään loppuvuoden 2023 aikana.

Tuki metsäluonnonhoitoon

- Tukea voidaan myöntää (22§):
 - 1) monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja kunnostustöihin sekä metsä- ja suoelinympäristöjen ennallistamiseen;
 - 2) aikaisemmin toteutuneista metsäojituksista aiheutuneiden vesistöhaittojen estämiseen tai korjaamiseen, jos toimenpiteellä on tavanomaista laajempi merkitys vesien ja vesiluonnon hoidon kannalta eikä kustannuksia voida osoittaa tietylle aiheuttajalle;
- Tuen hakijana on yksityinen maanomistaja ja tuki myönnetään yksityiselle maanomistajalle
 - Mm. luonnolliset henkilöt, kuolinpesät, yhtymät, yhteismetsät

Tuen myöntäminen

- 1) Tuki voidaan myöntää Metsäkeskuksen järjestämän hankehaun perusteella.
 - Hankemäärä ollut viime vuosina 30-40 hanketta.
- 2) Tuki voidaan myöntää myös ilman hankehakua yksityisten maanomistajien yhteishankkeeseen tai yksittäisen yksityisen maanomistajan toteuttamaan hoitotyöhön.
 - Tukea ei myönnetä maanomistajan omalle työlle.
- Tuki on 100% hyväksytyistä kohtuullisista suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannuksista.

Hankehaun hankkeiden suunnittelu

- Metsäkeskus ottaa vastaan hankealoitteita, arvioi niiden toteutus- ja rahoituskelpoisuuden ja suunnittelee toimenpiteet maastossa paikkatietoaineistoja hyödyntäen.
- Laatii **alueellisen yleissuunnitelman** hankealueen toimenpiteistä
 - Hanke voi sisältää useita tavoitteita kuten vesiensuojelu, METSO- tai Helmi-luonnonhoito.
- Pyytää kirjallisen maanomistajasitoumuksen (10 vuoden hoito- ja kunnossapitovelvollisuus) töiden toteuttamiseen.
- Pyytää tarvittavat lausunnot mm. Ely-keskukselta.

Luonnonhoitohankkeiden hankehaku

- Voidaan avata 3 kertaa vuodessa, (vuonna 2024 toukokuu ja lokakuu)
- Hankkeet avataan hakuun Metsäkeskuksen verkkosivuille [Luonnonhoitohankkeet | Metsäkeskus \(metsakeskus.fi\)](https://metsakeskus.fi/luonnonhoitohankkeet)
- Hankkeisiin liittyvä materiaali
 - Hankehakupyyntö
 - Alueellinen suunnitelma
 - Toimenpidekartat
 - Muut liitteet
- Hakemusaika yleensä 3-4 viikkoa
- Hankkeen alueellisesta suunnitelmasta vastaava suunnittelija vastaa hanketta koskeviin kysymyksiin
 - Hankkeen maastoesittely ilmoitettuna ajankohtana

Toimijan valintapäätös ja rahoitushakemus

- Kun hankehaku on päättynyt, Metsäkeskus pisteyttää hakemukset. Tämän jälkeen Metsätieto- ja tarkastuspalvelut tekee toimijan valintapäätöksen.
- Valitun toimijan on kerättävä maanomistajien rahoitushakemukset ja toimitettava ne Metsäkeskukseen valintapäätöksessä annettuun päivämäärään mennessä.
- Kaikissa rahoitettavissa hanketyypeissä rahoitushakemuksen liitteenä on toimitettava toteuttamissuunnitelma.
 - Toteuttamissuunnitelma ei ole Metsäkeskuksen laatima alueellinen suunnitelma vaan toimijan laatima yksityiskohtaisempi ja tarkempi suunnitelma.
 - Rahoitushakemuksen liitteenä on aina oltava kartta sekä tarvittaessa myös tarkemmat rakennepiirrokset.

Rahoituspäätös

- Hankkeen työt voidaan aloittaa vasta kun Metsäkeskus on hyväksynyt rahoitushakemukset ja toteuttamissuunnitelman eli tehnyt rahoituspäätökset.
- Tuki myönnetään hankehakemuksessa ilmoitetulle summalle.
- Maksettu tuki perustuu todellisiin kustannuksiin.
 - Tarvittaessa Metsäkeskus voi pyytää nähtäväksi hankkeeseen kohdistuvia laskuja ja kuitteja.
- Toimijan on oltava Metsäkeskukseen yhteydessä välittömästi, jos hankkeen toteutuksen aikana ilmenee seikkoja, joiden takia toimija ei pysty noudattamaan rahoituspäätöksen ehtoja.
 - Esimerkiksi jokin muutos toteuttamissuunnitelmaan.

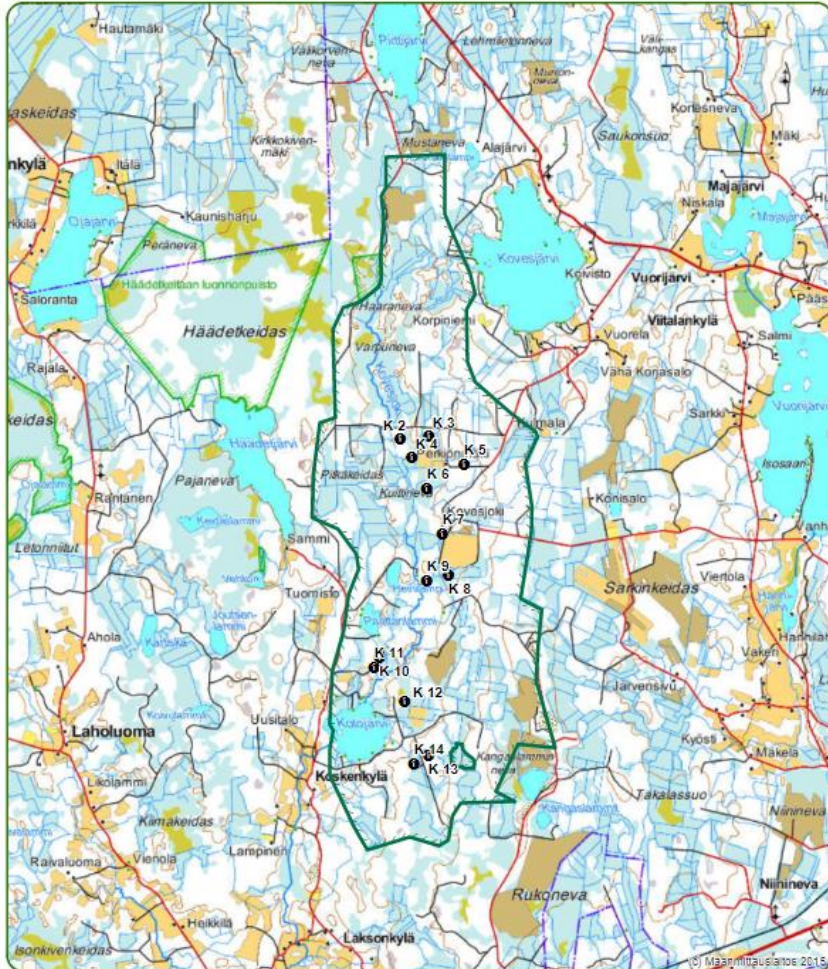

Metsäkeskus

Hanke-esimerkkejä vesiensuojeluhanke ja kosteikko

Kovesjoen yläosa

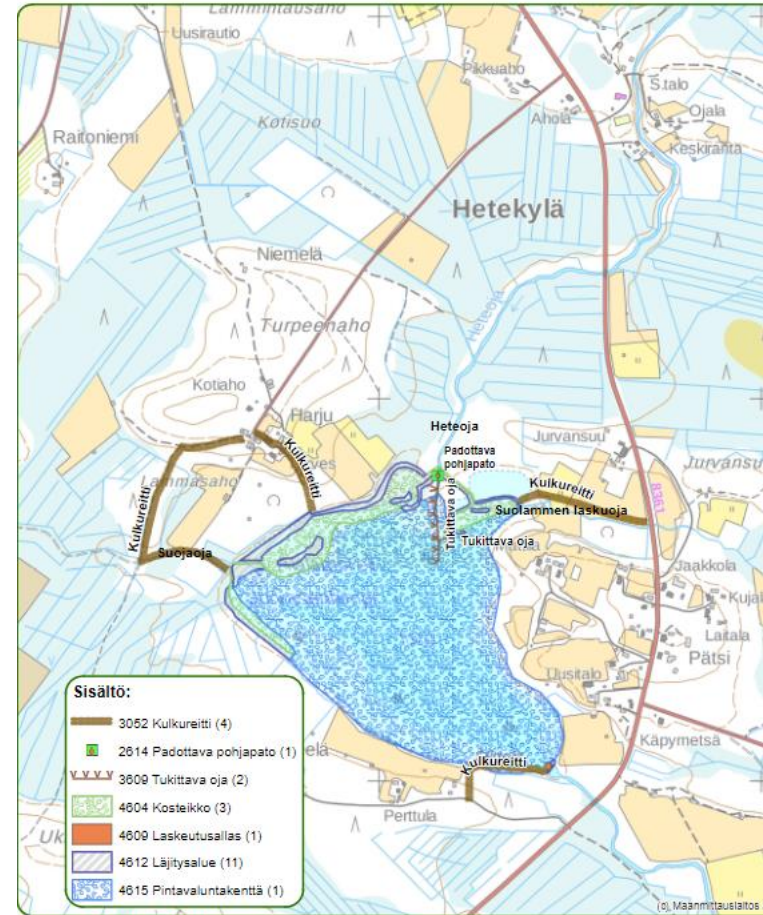

Kartta on tulostettu Metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä: 10.5.2022

1:60 000

Jurvasenlammen kosteikko

Kartta on tulostettu Metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä: 4.5.2022

1:10 000

Kiitos mielenkiinnosta!